

DRAMATURGIE NA JEDNIČKU

AUTORKA: Andreea Bratosin

- > Výběr filmů do katalogu
- > Kvalita a téma filmu
- > Typ promítacího místa
- > Cílová skupina
- > Osobní vkus
- > Načasování
- > Místní kulturní akce
- > Závažná sociální a politická témata
- > Shrnutí

Výběr filmů do katalogu

KineDok přichází každou sezónu s katalogem filmů vybíraných členy týmu z příslušných partnerských zemí. Zástupci nominují dva nejlepší současné dokumenty z produkce či koprodukce své domovské země. Hlavními kritérii pro výběr filmů jsou jejich formální kvalita, pestrost témat a sociálně-politická angažovanost. Ročně si tak můžeš vybírat z nabídky 12–16 dokumentů. Katalog filmů se následně projednává a propaguje ve spolupráci s jednotlivými venue managery, aby byl každý program šitý na míru daného promítacího místa. Filmy KineDoku promítá řada jednotlivců i organizací. Může se jednat o kulturní či občanská sdružení, veřejné instituce nebo osoby ze všech společenských vrstev. Výběr konkrétních filmů vždy probíhá v souladu s etickými či kulturními hodnotami a identitou místa promítání. V každém filmu KineDoku můžeš najít paralely s místní kulturou. Při výběru dokumentárních filmů k promítání bys měl/a mít na paměti několik kritérií:

Kvalita a téma filmu

V katalogu KineDoku najdeš dokumenty uměleckých kvalit, které pokrývají široké spektrum sociálních a politických témat, jako je spravedlnost, svoboda projevu, zdravotnictví a duševní zdraví, migrace, korupce v institucích, stárnutí a senioři ve společnosti, domácí násilí a rodinné

trauma, kolektivní traumata, menšiny, nerovnost příležitostí, životní prostředí a změna klimatu a řada dalších.

„Dramaturgové KineDoku nám pomáhají s výběrem dokumentů. Vzhledem k politické situaci v zemi momentálně promítáme více gruzínských filmů. Obecně se snažíme vybírat kinematografické počiny, které mohou zaujmout umělecké nadšence, fotografy apod. Volné termíny pro filmové projekce obvykle známe několik měsíců předem a o konkrétním filmu, který budeme pouštět, rozhodujeme asi týden v předstihu.“

Natalie

**CUBE IN CONTEXT
(GRUZIE)**

<https://www.instagram.com/cubeincontext/>

Typ promítacího místa

Projekce musí být přizpůsobeny dané lokaci (vnitřní či venkovní promítání) a atmosféře, o kterou organizátoři usilují. Například mainstreamové a divácky vstřícné filmy jsou vhodnější pro venkovní projekce, bary či hospody, zatímco umělecké filmy pro cinefily se více hodí do muzeí, knihoven nebo uměleckých galerií. Ve výsledku je ale na tobě, co budeš promítat a na jaké publikum se rozhodneš cílit.

„Usilujeme o to, abychom v průběhu sezóny našli místo pro všechny katalogové filmy. Snažíme se co nejvíce promítání pořádat venku za příznivého počasí a komunitní prostory využíváme spíše během chladných podzimních a zimních měsíců. Počasí tedy výrazně ovlivňuje plánování projekcí, protože divácky přístupnější filmy směřujeme na venkovní promítání a náročnější kousky si necháváme na vnitřní projekce na zimu.“

Zsuzsi, AKE-Debrecen (Maďarsko)

Cílová skupina

Je nezbytné identifikovat a oslovit potenciální publikum, které by mohlo mít zájem o témata prezentována ve filmech. V případě filmu, který pojednává o úloze seniorů ve společnosti, můžeš například pozvat členy klubů seniorů nebo neziskových organizací, jež se staršími lidmi pracují. Různí organizátoři mohou sledovat různé cíle – někteří mohou chtít vybudovat věrnou a spolehlivou komunitu nadšenců pro dokumentární filmy, zatímco další se stálým publikem a komunitně zaměřenými projekcemi mohou chtít podnítit diskuzi o palčivých tématech pro danou komunitu.

„Obvykle mezi projekcemi necháváme rozestup asi čtyř týdnů. Došlo nám, že častější promítání u nás fungovat nebudou především proto, že členové našeho týmu nejsou tak často dostupní. Někdy to závisí i na prostorách. Jednou jsme třeba do promítacích prostor získali přístup na dva dny, takže jsme zorganizovali dvě po sobě jdoucí akce a zároveň mysleli na to, aby se nepřekrývaly s dalšími. Měly společné téma, takže to fungovalo na jedničku. V týdnu pořádáme vnitřní projekce v 19:00, což je pro Arad tak akorát. Lidé se ve městě nezdržují tak dlouho po setmění. Přijdou na film, zapojí se do diskuze a v deset večer jsou doma. V létě pořádáme outdoorové projekce v závislosti na tom, kdy se stmívá, a lidé tak zůstávají venku déle.“

Ioana

**CITIZENIT ASSOCIATION
(RUMUNSKO)**

<https://www.citizenit.ro>

Osobní vkus

Jako organizátor kulturních akcí musíš přijít s vlastní dramaturgickou vizí. Zároveň ale měj na paměti, že filmy vybíráš pro dané publikum, nikoli pro sebe. Je třeba najít střední cestu mezi tvým osobním vkusem a představou o tom, co zajímá tvoje publikum.

VYTVOŘ SI VLASTNÍ KURÁTORSKOU VIZI

„I když to možná tak na první pohled nevypadá, výběr filmů je tvůrčí proces. Prohlédnu si filmy z katalogu KineDoku a zamyslím se: za prvé, jaká témata se nejlépe hodí do mého města; za druhé, jaké filmy představují správné kombo s dalšími akcemi, popř. festivaly; za třetí, které filmy reflektují současné události ve světě nebo v okolí; a za čtvrté, který film by mohl nejlépe oslovit publikum, na které cílíme. Pak vezmu v potaz svoje osobní preference a recenze (v tomhle případě nepodceňuji rešerši). V současné době program připravuji jen 2–3 týdny dopředu, ale chtěl bych věci plánovat dlouhodoběji a přijít se sérií filmů z KineDoku. Něco jako mini festival nebo filmový klub. Chápu, že výběr se může někomu zdát dost subjektivní, ale dělám, co se dá.“

Simion

**PALATUL CULTURII
(RUMUNSKO)**

<https://kinedok.net/ro/venue/palatul-culturii-bistrita>

Načasování

Některé dokumenty nebo témata mohou přitáhnout větší pozornost, pokud si je správně načasuješ. Zamysli se nad tím, jaké filmy jsou spojované spíše s létem nebo zimou. Třeba filmy o cestování, sportech nebo rodinných vztazích vyzařují spíše letní atmosféru.

ATMOSFÉRA FILMŮ

Místní kulturní akce

Místní kulturní akce: Zamysli se nad důležitými kulturními akcemi v okolí, se kterými můžeš promítání propojit (např. filmové nebo hudební festivaly, místní jarní či letní slavnosti, noc otevřených galerií, muzeí nebo knihoven, výročí založení města atd.). Současně probíhající akce může zvýšit dopad tvého promítání i diváckou účast.

„Obvykle se podívám do kalendáře, jestli se neblíží nějaké mimořádné datum nebo se neděje něco zajímavého, s čím by šly filmy od KineDoku dobře sladit. Pak oslovím potenciální hosty, jestli se nechtějí zúčastnit diskuze po projekci. Například napíšu na Facebook, že hledám takové a takové odborníky. Jindy mi lidé posílají tipy nebo se snažím oslovit někoho s dobrými konexemi. Musím ale myslet na náklady, jelikož na známější celebrity nemáme rozpočet.“

Blanka, Futra (Česko)

Závažná sociální a politická témata:

Vyzkoušej spolupráci s místními organizacemi, které se zaměřují na důležité otázky ve tvé zemi. Například film s LGBTQ+ tematikou si najde více diváků během Pride Weeku nebo jiné akce zaměřující se na queer komunitu. Film o romské komunitě zase můžeš promítat k příležitosti Mezinárodního dne Romů. Pamatuj na to, že některé otázky mohou být v určitých zemích považovány za politicky citlivé, takže se připrav i na negativní odezvu nebo vyhocenou diskuzi s publikem.

Shrnutí

Každou sezónu Kinedok vytváří katalog 12–16 filmů, ze kterých si místní partneři mohou vybírat. Výběr konkrétních filmů vždy probíhá v souladu s kulturními hodnotami a identitou místa promítání.

Při výběru dokumentárních filmů bys měl/a mít na paměti několik kritérií:

- **Kvalita a téma filmu:** Z katalogu KineDoku můžeš vybírat dokumenty uměleckých kvalit, které se dotýkají široké škály sociálních a politických témat.
- **Typ promítacího místa:** Projekce musí být přizpůsobeny dané lokaci (vnitřní či venkovní promítání) a atmosféře, o kterou organizátoři usilují.
- **Cílová skupina:** Je nezbytné identifikovat a oslovit potenciální publikum, které by mohlo mít zájem o témata, která jsou ve filmech prezentována.

- **Osobní vkus:** Je třeba najít rovnováhu mezi tvým osobním vkusem a jasnou představou o tom, co by tvoje publikum mohlo zajímat.
- **Správné načasování (sezóna, svátky):** Určité dokumenty nebo témata budou u diváků slavit větší úspěch, pokud je budeš promítat v konkrétním čase.
- **Pravidelné nebo spontánní kulturní akce:** Vezmi v potaz významné místní kulturní akce, se kterými můžeš projekci spojit.
- **Důležitá sociálně-politická témata:** Můžeš také spolupracovat s místními organizacemi, které se ve tvé zemi zaměřují na významné sociální či politické otázky.

Jak je patrné z uvedených citací, každý dramaturg má svůj osobitý myšlenkový proces, který stojí za každou akcí a celkovým programem, jenž zahrnuje promítání dokumentárních filmů i doprovodné akce.

FOTOGRAFIE:

Fotografie z filmů (Apparatgeist; White on White)

Archiv našich promítacích míst (Muzeul Amintirilor din Comunism Art Burg; Muzeul Cineastului Amateur; Muzeul Literaturii Romane; Rezidenta Scena 9 – Bucharest Romania)